ROZHODNUTÍ

Kárný senát Nejvyššího správního soudu ve složení: JUDr. Lenka Matyášová, JUDr. Vladimír Veselý, Mgr. MUDr. Radan Kuča, JUDr. Jindřich Psutka, JUDr. Gabriela Vilímková, a Mgr. Martina Douchová, projednal v ústním jednání dne 8. 2. 2011 kárnou žalobu **ministryně spravedlnosti** ze dne 8. 12. 2009 proti **JUDr. J. D.**, soudnímu exekutorovi, Exekutorský úřad Plzeň - jih, se sídlem Jablonského 7, Plzeň a rozhodl

takto:

I. **Podle § 116 odst. 2 písm. a) zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti, ve znění pozdějších předpisů,**

kárně obviněný soudní exekutor
JUDr. J. D.

je vinen

tím, že jako soudní exekutor ve věci oprávněného V. D. proti povinnému J. M. vedené u Exekutorského úřadu Plzeň-jih pod sp. zn. 16 EX 51/01, v níž Okresní soud v Sokolově usnesením ze dne 19. 12. 2001, č. j. 17 Nc 1607/2001 - 5, nařídil exekuci k uspokojení pohledávky oprávněného ve výši 350 000 Kč a pověřil jej provedením této exekuce, nařídil exekučním příkazem ze dne 5. 4. 2007 exekuci srážkami ze mzdy povinného, na kterou měl nárok vůči plátci mzdy BON HOTEL, s.r.o. v Tanvaldu, Pod Špičákem 621, exekučním příkazem ze dne 31. 3. 2008 nařídil exekuci prodejem části nemovitostí č. p. 1009 na parc. č. 157/3 v části obce Chodov a parc. č. 157/3 v k. ú. Chodov a exekučním příkazem ze dne 28. 1. 2008 nařídil exekuci srážkami ze mzdy povinného, na kterou měl nárok vůči plátci mzdy V. M. se sídlem ve S. 27. Tak činil i přesto, že exekuce byla usnesením Okresního soudu v Sokolově ze dne 27. 9. 2004, č. j. 17 Nc 1607/2001 - 32, které bylo Exekutorskému úřadu Plzeň-jih doručeno dne 14. 10. 2004, právní moci nabylo dne 2. 11. 2004, zastavena. Exekutor tak svým postupem porušil ustanovení § 51 písm. b) exekučního řádu, podle něhož pověření k provedení exekuce zaniká, jestliže byla exekuce zastavena a článek 5 odst. 1 Pravidel profesionální etiky a pravidel soutěže soudních

exekutorů, který exekutorovi ukládá povinnost ve věcech, v nichž byl soudem pověřen provedením exekuce, postupovat svědomitě a pečlivě

t e d y

svým jednáním opětovně a závažným způsobem porušil při výkonu exekuční činnosti povinnost stanovenou právním předpisem

č í m ž s p á c h a l

kárné provinění podle § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu.

II. Podle § 116 odst. 3 písm. a) exekučního řádu se mu za toto provinění ukládá

n a p o m e n u t í .

O d ů v o d n ě n í :

Ministryně spravedlnosti, jakožto kárný žalobce dle ust. § 117 odst. 2 písm.a) exekučního řádu podala na základě zjištění učiněných při kontrole exekutorského úřadu, kterou provedl odbor dohledu ministerstva spravedlnosti ve dnech 16. – 27. 8. 2009, proti soudnímu exekutorovi JUDr. J. D. kárnou žalobu, neboť jako soudní exekutor ve věci oprávněného V. D. proti povinnému J. M. vedené u Exekutorského úřadu Plzeň-jih pod sp. zn. 16 EX 51/01, v níž Okresní soud v Sokolově usnesením ze dne 19. 12. 2001, č. j. 17 Nc 1607/2001 - 5, nařídil exekuci k uspokojení pohledávky oprávněného ve výši 350 000 Kč a pověřil jej provedením této exekuce, nařídil exekučním příkazem ze dne 5. 4. 2007 exekuci srážkami ze mzdy povinného, na kterou měl nárok vůči plátci mzdy BON HOTEL, s.r.o. v Tanvaldu, Pod Špičákem 621, exekučním příkazem ze dne 31. 3. 2008 nařídil exekuci prodejem části nemovitostí č. p. 1009 na parc. č. 157/3 v části obce Chodov a parc. č. 157/3 v k. ú. Chodov a exekučním příkazem ze dne 28.1.2008 nařídil exekuci srážkami ze mzdy povinného, na kterou měl nárok vůči pláci mzdy V. M. se sídlem ve S. 27 a prováděl lustrace majetku povinného. Tak činil přesto, že exekuce byla usnesením Okresního soudu v Sokolově ze dne 27. 9. 2004, č. j. 17 Nc 1607/2001 - 32, které bylo Exekutorskému úřadu Plzeň-jih doručeno dne 14. 10. 2004, právní moci nabylo dne 2. 11. 2004, zastavena. Exekutor tak svým postupem porušil ustanovení § 51 písm. b) exekučního řádu, podle něhož pověření k provedení exekuce zaniká, jestliže byla exekuce zastavena a článek 5 odst. 1 Pravidel profesionální etiky a pravidel soutěže soudních exekutorů, který exekutorovi ukládá povinnost ve věcech, v nichž byl soudem pověřen provedením exekuce, postupovat svědomitě a pečlivě. Tento postup soudního exekutora kárný žalobce považuje za závažné porušení povinností stanovených zákonem, a proto navrhuje, aby

jeho jednání bylo posouzeno jako kárné provinění ve smyslu ust. § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu a navrhuje uložit přiměřené kárné opatření. K důkazu kárná žalobkyně odkázala na spis exekutorského úřadu sp. zn. 16 EX 51/01 a navrhla výslech obviněného. Kárná žaloba byla podána včas.

V souladu s ust. § 12 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a exekutorů ve spojení s ust. § 121 exekučního řádu byl kárně obviněnému dne 30. 3. 2010 řádně doručen návrh na zahájení kárného řízení, obviněný byl rovněž řádně poučen o složení senátu, o právu zvolit si obhájce z řad soudních exekutorů nebo advokátů. Současně byl poučen i o právu uplatnit důvod podjatosti členů senátu a o právu vyjádřit se ke skutečnostem, které jsou mu kladeny za vinu a k důkazům o nich a o právu uvádět skutečnosti sloužící v jeho prospěch a navrhnout o nich důkazy, jakož i o právu nevypovídat.

Kárně obviněný se písemně k návrhu na zahájení řízení nevyjádřil.

Kárný senát postupem v souladu s ust. § 13 zákona č. 7/2002 Sb. zjistil další potřebné důkazy, které nebyly v návrhu uvedeny, konkrétně k provedení důkazu si vyžádal usnesení Okresního soudu v Sokolově ze dne 27. 9. 2004, č. j. 17 NC 1607/2001 - 32 a doklad prokazující doručení do exekutorského úřadu..

Při ústním jednání dne 9. 11. 2010 byl proveden výslech obviněného soudního exekutora, a dále kárná žalobkyně předložila zprávu o výsledku kontroly provedené u exekutorského úřadu ve dnech 26. – 27. 8. 2009. Protože výpověď exekutora a tvrzení kárné žalobkyně nebylo možno konfrontovat se spisovým materiálem, neboť exekuční spis exekutor nepředložil, bylo jednání odročeno; kárně obviněný byl současně vyzván k předložení exekučního spisu.

Dne 8. 2. 2011 při ústním jednání obviněný exekutor předložil z exekutorského spisu předmětné exekutorské příkazy a související písemnosti, jimiž dokládal, že nedošlo ke škodlivým následkům, neboť vydané exekuční příkazy nebyly účinné.

Obviněný soudní exekutor uvedl, že pochybení se dopustila jeho zaměstnankyně, která předmětné usnesení okresního soudu nevyznačila v systému písemností, proto byl spis veden stále jako neskončený. Toto pochybení zjistil obviněný exekutor sám dne 24. 7. 2009 v rámci vnitřní kontroly. S pracovnicí, která se pochybení dopustila byl sepsán protokol, v němž se doznala k porušení pracovních předpisů a byl s ní rozvázán okamžitě pracovní poměr. Téhož dne rovněž zrušil vydané exekuční příkazy. Teprve následně až dne 26. 8. 2009 (přitom se obviněný exekutor důvodně domnívá, že se tak stalo na základě podnětu propuštěné bývalé zaměstnankyně) byla zahájena kontrola ministerstva spravedlnosti. Obviněný exekutor nepopírá, že k jednání, tzn. vydání exekučních příkazů a lustrace majetku povinného došlo, popírá však , že by to byl on, kdo se dopustil kárného provinění, resp. že by cokoli zavinil. K tomu uvádí, jednak, že k zajištění kontroly písemností na úřadě vytvořil systém, při jehož dodržování by k pochybení nemohlo dojít, jednak poukazuje především na to, že chybu odhalil sám, a to před kontrolou ministerstva spravedlnosti a následky odstranil (exekuční příkazy zrušil).

Podle § 116 odst. 2 písm. a) je kárným proviněním exekutora závažné nebo opětovné porušení jeho povinností stanovených právním předpisem anebo usnesením Komory, nebo narušení důstojnosti exekutorského povolání jejich chováním. Kárným proviněním je tedy jednání popsané intenzity (závažné) či opětovné, které je buď protiprávní (porušuje povinnosti stanovené právními nebo stavovskými předpisy či usneseními Komory) nebo samo o sobě ještě nemusí být protiprávní, ale nevhodností chování narušuje důstojnost exekutorského povolání. Při hodnocení závažnosti porušení povinnosti je proto třeba vycházet ze všech okolností konkrétního případu. Závažnost porušení povinnosti je proto určována zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu, jeho následky a okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, osobou kárně obviněného, mírou zavinění, apod. Při hodnocení opětovnosti porušení povinnosti či narušení důstojnosti exekutorského povolání je třeba rozlišovat mezi opakovaným porušením povinnosti nebo narušením důstojnosti exekutorského povolání, aniž ještě došlo k pravomocnému posouzení a opakovaným porušením uvedené povinnosti či narušením důstojnosti povolání, k nimž došlo po pravomocném rozhodnutí kárného soudu obdobných jednání kárným soudem Rovněž je přitom nutno vzít v úvahu případné zahlazení kárného postihu podle § 123 exekučního řádu., resp. § 24 zákona č. 7/2002 Sb.

Podle ust. § 51 písm. b) exekučního řádu pověření k provedení exekuce zaniká, jestliže byla exekuce zastavena.

Z předložených důkazů je nepochybné, že Okresní soud v Sokolově usnesením ze dne 19. 12. 2001 na návrh oprávněného nařídil exekuci podle směnečného platebního rozkazu Krajského soudu v Plzni ze dne 9. 12. 1994, sp. zn. Sm 152/94-08/Ry/PR k uspokojení pohledávky oprávněného ve výši 350 000 Kč s příslušenstvím. V průběhu exekuce navrhl oprávněný její zastavení s odůvodněním, že povinný dosud na vymáhanou částku ničeho nezaplatil a ani soudní exekutor dosud žádnou částku nevymohl, přestože je exekuce prováděna více jak dva roky. Okresní soud v Sokolově proto podle ust. § 268 odst. 1 písm. c) o. s. ř. a na návrh oprávněného exekuci nařízenou usnesením Okresního soudu v Sokolově ze dne 19. 12. 2001, č. j. 17 Nc 1607/2001 - 5, usnesením ze dne 27. 9. 2004, č. j. 17 Nc 1607/2001 - 32 zastavil. Usnesení bylo doručeno do Exekutorského úřadu dne 14. 10. 2004, dodejka je opatřena razítkem exekutorského úřadu s uvedením jména exekutora a parafou podpisu a vyznačením „osobně“.

Obviněný exekutor tvrdí, že neexistuje zavinění na jeho straně, neboť k pochybení došlo výhradně na straně bývalé zaměstnankyně, která porušila vnitřní předpisy, k čemuž se i doznala. Trvá rovněž na tom, že předmětné exekuční příkazy nevydal.

Kárný senát v této souvislosti především konstatuje, že kárné provinění dle § 116 odst. 2 exekučního řádu nevyžaduje úmyslné zavinění. Toto pravidlo platí obecně v trestním právu hmotném, konkrétně je vyjádřeno v § 13 odst. 2 trestního zákoníku z roku 2009 (dříve § 3 odst. 3 trestního zákona z roku 1961), vztahuje se však výhradně k trestní odpovědnosti za trestný čin. Exekuční řád neodkazuje při úpravě kárné odpovědnosti exekutorů na jakékoliv použití hmotněprávních ustanovení trestního zákoníku, analogie je zde též z povahy věci vyloučena (teoreticky případnou nejbližší

hmotněprávní úpravou by zřejmě byl zákon o přestupcích, neboť kárné provinění je bližší přestupku než trestnému činu). Ustanovení § 25 zákona č. 7/2002 Sb., aplikované v kárném řízení proti exekutorům, za použití § 121 odst. 1 exekučního řádu, odkazující na přiměřené použití trestního řádu v otázkách řízení, neposkytuje podklad pro řešení otázek hmotněprávních (shodně viz rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci, sp. zn. 1 Ds 5/2006).

Zavinění je jakožto subjektivní stránka kárného provinění jedním z obligatorních znaků skutkové podstaty každého kárného provinění. Obecně lze v kárném či jiném disciplinárním řízení zavinění definovat jako vnitřní vztah obviněné osoby k poruše nebo ohrožení objektu kárného provinění. Zavinění může být jak úmyslné, tak i nedbalostní. Zákonné vymezení kárného provinění soudního exekutora neupravuje explicitně otázku formy zavinění. Je tedy nutno vycházet z výše konstatovaného, tj. že zavinění je obligatorním znakem každého kárného provinění, vzhledem k tomu, že zákon nijak nespecifikuje jeho formu, přichází v úvahu jak zavinění úmyslné, tak i nedbalostní. Z uvedeného se tedy podává, že kárného provinění, tj. závažného porušení povinnosti stanovené právním předpisem, se tedy lze dopustit i z nedbalosti. Pro posouzení odpovědnosti obviněného exekutora není relevantní, zda se jednalo o nedbalost vědomou či nevědomou.

Kárný senát si je zcela vědom toho, že soudní exekutor, s ohledem na množství nápadu, nemá možnost činit veškeré úkony svého exekutorského úřadu osobně, a je zcela logické, že některé úkony činí z jeho pověření i jiné osoby. Exekutor může zaměstnávat exekutorské koncipienty, exekutorské kandidáty, vykonavatele exekutora a další zaměstnance. Ze zprávy o kontrole provedené ve dnech mimo jiné vyplynulo, že chod exekutorského úřadu byl v rozhodné době zajišťován cca 50 zaměstnanci, z nichž žádný nebyl exekutorským koncipientem či kandidátem.

Dle čl. 11 odst. 3 Etického kodexu exekutor vede kancelář svého úřadu tak, aby nebyla snižována důstojnost exekutorského stavu. Provádění kancelářských úkonů svěřuje pouze osobám náležitě kvalifikovaným, odpovědným a bezúhonným a soustavně na jejich činnost dohlíží. Exekutor je tedy za činnost svých zaměstnanců, kteří plní úkoly jeho jménem odpovědný; má proto i kárnou odpovědnost, jakož i odpovídá za škodu, kterou jeho zaměstnanci způsobí při výkonu exekutorské nebo další činnosti (§ 32 EŘ.).

Tvrzení obviněného exekutora , že předmětné exekuční příkazy nevydal, nelze přisvědčit. Soudní exekutor je na všech příkazech uveden (s doložkou v.r.), skutečnost, že tyto vyhotovila osoba jiná, je zcela nerozhodná. V této souvislosti je třeba odkázat rovněž na ust. § 21 odst. 2 exekučního řádu, podle něhož nemůže soudní exekutor pověřit vydáním exekučního příkazu ani koncipienta, tím méně by proto mohl exekuční příkaz vydat jiný zaměstnanec oprávněný pouze k vykonávání jednoduchých „méně kvalifikovaných“ úkonů (viz § 27 odst.2 cit. zákona).

V daném případě, dle výpovědi obviněného exekutora, jeho zaměstnankyně, která byla pověřena administrativním vedením spisu dne 14. 10. 2004 nevložila do elektronicky vedeného spisu příslušný záznam – usnesení o zastavení exekuce, v důsledku toho byl spis stále „živý“ a nastavený program umožňoval provádět další úkony (vydání exekučního

příkazu a lustrace majetku). Kárný senát nemá důvod o pravdivosti tohoto tvrzení pochybovat a vzhledem k průběhu událostí je možno konstatovat, že se spíše jedná o zavinění formou nedbalosti. Jak je však výše uvedeno, i tato forma zavinění postačí k naplnění subjektivní stránky skutkové podstaty kárného provinění soudního exekutora. Nelze totiž pominout ani to, že exekutor je povinen a priori vytvořit podmínky k tomu, aby nedocházelo při činnosti jeho zaměstnanců k porušení zákona. V této souvislosti jistě nelze obviněnému ničeho vyčítat, vytvořil-li systém zabezpečující práci se spisy tak, aby k nežádoucím důsledkům v podobě porušení práva nedocházelo a provedl-li proškolení dotyčné zaměstnankyně.. Na druhou stranu je však povinen exekutor práci svých zaměstnanců, tj. dodržení pracovních povinností, průběžně prověřovat a kontrolovat. Nelze v této souvislosti přehlédnout, že k pochybení pracovnice došlo v roce 2004, přitom, byť vlastní kontrolou, toto pochybení bylo zjištěno až v roce 2009.

Při posouzení, zda se výše popsaným skutkem dopustil obviněný exekutor porušení zákona, a tím i kárného provinění, je zcela bez významu, zda v důsledku jeho jednání došlo k zásahu do práv povinného či nikoli. Nutno podotknout, že k těmto následkům nedošlo nikoli zapříčiněním samotného exekutora, ale v důsledku jiných okolností na jeho jednání nezávislých (nedoručení exekučního příkazu, resp. nemožnost srážek ze mzdy, neboť povinný u plátce mzdy již nepracoval). Tato skutečnost tedy nemůže mít žádný vliv na posouzení toho, zda byl či nebyl spáchán předmětný skutek, ale pouze na úvahu o výši sankce.

Na základě výše uvedených závěrů kárný senát uzavřel, že v projednávané věci došlo ke skutku popsaném kárnou žalobkyní, tento skutek je kárným proviněním dle § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu a jsou splněny všechny podmínky kárné odpovědnosti obviněného exekutora za toto provinění.

Při úvaze o uložení kárného opatření přihlížel kárný senát ke všem okolnostem, které během řízení vyšly najevo. Vzhledem k absenci škodlivých důsledků jednání soudního exekutora (zásah do právní sféry účastníků exekučního řízení) kárný senát navrhované opatření v podobě napomenutí považoval za dostatečné.

P o u č e n í : Odvolání proti rozhodnutí v kárném řízení **n e n í** přípustné.

V Brně dne 8. února 2011

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně kárného senátu